

ΚΟΜΗΣΣΑ ΔΕΛΑΣΕΡ

Μυθιστορία ΑΙΜΥΛΙΟΥ ΡΙΣΒΟΥΡΓ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

[Συνέχεια]

— Πού μετέβη η άθλια; Πού σκέπτεται ότι δύναται ν' αποκρύψει τὸ ὄνειδός της; ἔφυγε μετὰ τοῦ ἀπαγωγέως της... Ὡ! ἡ κόρη μου πλησίον τοῦ ἀγενοῦς ἐκείνου! Ὡ! σὲ ἀνέυρω, κόμησσε Δελασέρ. Ὡ! σὲ ἀνέυρω, ἐξηκολούθησε τρίζων τοὺς ὀδόντας, καὶ ἂν ἐκρύπτετο εἰς τὸ ἄκρον τῆς γῆς. Ναί, θὰ τὴν ἀνέυρω καὶ ἀλλοίμονον εἰς αὐτήν, ἐὰν δὲν μοὶ δώσῃ τὴν κόρην μου!

Ὁ κόμης Δελασέρ μίαν καὶ μόνην εἶχε σκέψιν, ν' ἀνέυρῃ τὴν κόμησσαν, ἵνα ἀποσπάσῃ ἀπ' αὐτῆς τὴν θυγατέρα του. Ἀλλὰ καὶ δὲν παρεγνώριζε τὰς δυσχερείας τοῦ ἔργου, ὅπερ ἔμελλε ν' ἀναλάβῃ, ἀνὴρ ὅμως ἰσχυρὰν ἔχων, τὴν θέλησιν, δὲν ἐθεώρει αὐτὰς ὑπερτέρας τῶν δυνάμεών του. Ἀλλως ἐπρόκειτο περὶ τῆς κόρης του, καὶ χάριν αὐτῆς τὰ πάντα ἠδύνατο νὰ κατορθώσῃ· οὐδὲν πρόσκομμα ἠδύνατο νὰ καταβάλλῃ τὸ θάρρος του. Ὁ ἄνθρωπος οὗτος, ὃν δεινὴ κατέβαλε συμφορά, ἀνεκτάτο ὑπεράνθρωπον δύναμιν, ἀμα ὡς ἐσυλλογίζετο τὸ τέκνον του.

Πραῦνθείσης ὅμως ὀλίγον τῆς παραφορᾶς του, νέα δάκρυα ἀνέθωρον ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν του. Ἡσθάνετο ὁ δυστυχὴς ὅτι ἀπέπτῃ ἐσφαίρῃ τὴν εὐδαιμονίαν τοῦ βίου του.

Ἡθέλησε νὰ μάθῃ τί ἀπεκόμισεν ἡ σύζυγος αὐτοῦ ἀπελθούσα καὶ ἀπηρτίθμυσεν ἐν τάχει τὰ ἀνήκοντα αὐτῷ ἀντικείμενα. Εὗρεν ἐν τῷ γραφείῳ τὰ κοσμήματα, ἅτινα προσήνεγκε τῇ κομήσσει πρὸ τοῦ γάμου αὐτῶν καὶ ὅσα ἔκτοτε ἠγόρασεν. Οὐδὲν ἔλειπε, καὶ αὐτὸς ὁ γαμήλιος ὀφθαλμὸς ὑπῆρχεν ἐν τῇ πυξίδι τοῦ Ὑπῆρχον ἐκεῖ ἐπέκεινα τῶν τριακοσίων χιλιάδων φράγκων ἀδάμαντες καὶ ἄλλοι πολυτίμοι λίθοι, ἀποτελοῦντες ὁλόκληρον περιουσίαν.

Ἐν ὁματίῳ, συνεχομένῳ τῷ πρώτῳ, ἦσαν ἀνηρτημέναι αἱ ἐσθῆτες τῆς κομήσσης· τὰ ἀσπρόρρουχα, αἱ μηλωταί, αἱ ταινίαι τῆς, ἦσαν διηυθετημέναι μετὰ τάξεως ἐν μεγάλῃ ἱματιοθήκῃ.

Ὁ κόμης Δελασέρ ἐπέισθη ἀμέσως ὅτι ἡ κόμησσε ἀπῆλθε μὲ μόνην τὴν ἐνδυμασίαν, ἣν ἐφόρει, ἀποκομίσασα πιθανῶς ἐν μικρῷ μαρσίῳ ὀλίγα ἀσπρόρρουχα τῆς πρώτης ἀνάγκης.

Βεβαίως ἡ φυγὰς δὲν ἀνεχώρησεν ἐφοδιασθεῖσα διὰ πολλῶν χρημάτων, καὶ μόλις θὰ εἶχε μεθ' ἑαυτῆς τὸ πολὺ ἑκατοντάδας τινὰς φράγκων. Περὶ τούτου ἐγίνωσκεν ὁ κ. Δελασέρ τί νὰ σκεφθῇ· οὐδέποτε ἀπεποιήθη νὰ δώσῃ τῇ κομήσσει τὰ χρήματά, τὰ ὅποια τῷ ἐζήτει, ἀλλ' ἡ κόμησσε δὲν ἦτο ἀπαιτητικὴ, καὶ ὅτε, σπανίως ἄλλως τε, ἔλεγε τῷ συζύγῳ αὐτῆς: «Ἐχὼ ἀνάγκην χρημάτων», τῇ ἀπεκρίνετο ὁ ἐκείνος: «Λάβε ὅσα ἔχεις ἀνάγκην», συνετῶς φερομένη ἐδεικνύετο ἐπιφυλακτικῇ.

Ἄρα ἡ κόμησσε ἀπῆλθεν οὐδὲν ἢ σχεδὸν οὐδὲν ἀποφέρουσα. Ὁ κόμης Δελασέρ ἐβεβαιώθη περὶ τούτου. Ἐχαρκτηρίσεν ἄρα

γὰρ τοῦτο ὡς ὑπερβολικὴν λεπτότητα τῆς κομήσσης; ἴσως. Ἀλλὰ νέαν καὶ μεγάλην ἡσθάνθη θλίψιν· θὰ προσέτιμα βεβαίως ν' ἀπέφερε τὰ πάντα ἡ κόμησσε.

— Ἐννοῶ, εἶπε μετὰ πικρίας, ὁ ἄλλος εἶναι πλούσιος... Ὡ! ὅποιον αἷσχος καὶ δι' αὐτὴν καὶ δι' ἐμέ! Ἡ κόρη μου, τὸ τέκνον μου, τὸ τέκνον τὸ ἰδικόν μου θὰ ἐνδύεται καὶ θὰ τρέφεται ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου! Εἶναι δίκαιος ὁ Θεός, εἶναι δίκαιος; Ἀλλὰ τί κακὸν λοιπὸν ἐπράξα καὶ τιμωροῦμαι οὕτω σκληρῶς;

Τῇ ἐνδεκάτῃ καὶ ἡμισείᾳ, ὅτε ἀνήγγειλαν αὐτῷ ὅτι τὸ γεῦμα ἦτο ἐτοιμον, ἔλαθε καιρὸν νὰ σκεφθῇ τί ὤφειλε νὰ πράξῃ. Εἶχεν ἤδη λάβει τὴν ἀπόφασίν του.

— Ναί, ἐπιθύρισε μετὰ θλιβεροῦ μειδιάματος, πρέπει νὰ φάγω, πρέπει νὰ ζήσω. Ἡ ἄθλια ἀνθρωπίνη φύσις ἔχει τὰς ἀπαιτήσεις τῆς.

Καὶ μεταβὰς εἰς τὸ ἐστιατόριον παρεκάθισεν εἰς τὴν τράπεζαν. Βλέπων ἑαυτὸν μόνον ἐν τῇ τραπέζῃ ταύτῃ, ἐνθα παρεκάθηντο καθ' ἑκάστην ἡ κόμησσε καὶ ἡ τροφός, ἔχουσα τὴν μικρὰν Λουκίαν ἐπὶ τῶν γονάτων τῆς, δὲν ἠδυνήθη νὰ μὴ στεναῇ.

Ἡ τροφός ἠνόησεν ὅτι, μὴ ἔχουσα πλέον τὴν προσφιλὴ αὐτῆς μικρὰν, δὲν ἐδικαιοῦτο νὰ παρακαθῇ εἰς τὴν τράπεζαν τοῦ κυρίου τῆς.

Ὁ κόμης μὲ συντετριμμένην καρδίαν καὶ διακρύβρεκτον πρόσωπον ἐγεύθη μετὰ κόπου ὀλίγον καὶ ἔπιεν ὀλίγον οἶνον βορδιγάλιον καὶ οὐδὲν πλέον.

Μετὰ παρέλευσιν ὥρας προσεκάλεσε πάντας τοὺς θεράποντας αὐτοῦ, καὶ ὅτε παρουσιάσθησαν ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ, εἶπεν αὐτοῖς:

— Φίλοι μου, εἰσθε ὅλοι τίμιοι καὶ πιστοὶ θεράποντες· πάντοτε ἔμεινα εὐχαριστήμενος ἐκ τῆς ὑπηρεσίας σας, πολλάκις δὲ μοὶ ἐδῶκατε δείγματα τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ἀφοσιώσεώς σας. Καὶ ὅμως ἀναγκάζομαι νὰ σας ἀπολύσω.

Οἱ θεράποντες ἀπέδειξαν τὴν λυπηρὰν αὐτῶν ἐκπλήξιν.

— Ὡ! κύριε κόμη, ὑπέλαβεν ὁ θαλαμηπόλος.

Ὁ κ. Δελασέρ ἐπανέλαβε:

— Ἐὰν λυπεῖσθε διότι ἀποχωρίζεσθε κυρίου, ὅστις ὑπῆρξεν ἀγαθὸς πάντοτε πρὸς σας, πιστεύσατε ὅτι καὶ ἐγὼ λυποῦμαι ἐπίσης, διότι ἀποχωρίζομαι ἐξαιρέτων θεραπόντων. Ἀλλὰ πρέπει τοῦτο νὰ γείνη· αὐριο ἀναχωρῶ τῆς οἰκίας αὐτῆς, καὶ μετὰ ὀλίγας ἡμέρας πιθανῶς θ' ἀναχωρήσω ἐκ Παρισίων καὶ ἐκ Γαλλίας. Δὲν θὰ σας χωρισθῶ ὅμως χωρὶς ν' ἀφήσω ἀνάμνησιν εἰς ἕνα ἕκαστον. Ἐντὸς ὀλίγου θὰ δώσω εἰς τὸν Θεόδωρον γραμματίον τὸ ὅποιον θὰ ἐξαργυρώσῃ ἕκαστος δὲ ὑμῶν, φίλοι μου, θὰ λάβῃ ποσὸν ἐκ δεκαπέντε χιλιάδων φράγκων.

Τοὺς λόγους τούτους ὑπεδέξαντο μετ' ἀνευφημιῶν οἱ θεράποντες.

— Τὸ δῶρον αὐτό, ἐξηκολούθησεν ὁ κόμης, εἶναι τεκμήριον τῆς φιλίας μου καὶ ἀμοιβὴ τῶν καλῶν ὑμῶν ὑπηρεσιῶν. Νῦν, φίλοι μου, θὰ ζητήσω τι παρ' ὑμῶν, θ' ἀπαίτησω μίαν ὑπόσχεσιν.

Ἐνταῦθα ἡ φωνὴ του ἐξησθένησε καὶ ἤρξατο ὑποτρέμουσα.

— Μοὶ ὑπόσχεσθε, ἐξηκολούθησεν, ὅτι εἰς οὐδένα θὰ εἴπητε ποτὲ ὅσα συνέβησαν σήμερον ἐνταῦθα;

— Κύριε κόμη, θὰ ἤμεθα ἄφωνοι, ἀπεκρίνατο ἐν συγκινήσει ὁ φροντιστής. Τὸ ὀρκιζόμεθα, ναί; προσέθηκεν ἀποτεινόμενος πρὸς τοὺς συναδέλφους του.

— Ναί, τὸ ὀρκιζόμεθα, ἐπανέλαβον ἐν χορῷ πάντες οἱ θεράποντες.

— Εὐχαριστῶ, εἶπεν ὁ κόμης. Ἀλλὰ μὴ νομίσητε ὅτι μὲ τὸ δῶρον, τὸ ὅποιον σας κάμνω θέλω νὰ ἐξαγοράσω τὴν σιωπὴν σας. Ὅχι. Σας γνωρίζω, φίλοι μου· ἐγνωρίζον ὅτι ἡδυνάμην νὰ ζητήσω ἀπὸ σας νὰ μοὶ δώσητε τελευταῖον τεκμήριον τῆς ἀγάπης καὶ ἀφοσιώσεώς σας. Καὶ πάλιν σας εὐχαριστῶ.

Οἱ θεράποντες ἀπεσύρθησαν.

Μετὰ μικρὸν ὁ Θεόδωρος ἐξήρχετο τοῦ μεγάρου ὅπως κομίσῃ πρῶτον ἐπιστολὴν εἰς ἔμπορον ἵππων καὶ ἀμαζῶν, ἐξοφλήσῃ ἀκολούθως τοὺς λογαριασμοὺς τῶν προμηθευτῶν, ὡς διέταξεν αὐτὸν ὁ κύριός του, καὶ μεταβῇ τελευταίως εἰς τὴν Τραπεζαν τῆς Γαλλίας.

Τῇ πέμπτῃ ὥρᾳ εἶχεν ἐπιστρέψει.

Μετὰ μικρὸν ὁ κόμης Δελασέρ προσεκάλεσεν αὐτοὺς τοὺς θεράποντάς του καὶ εἰς ἕκαστον αὐτῶν ἐνεχείρισε τὸ ποσόν, ὅπερ τοῖς ὑπεσχέθη. Ἦσαν ἐννέα, συμπεριλαμβανομένων τῆς τροφῆς, τοῦ θυρωροῦ καὶ τῆς συζύγου αὐτοῦ. Μετὰ ταῦτα τοῖς εἶπε ν' ἀποσυρθῶσι καὶ νὰ ἐτοιμάσωσι τὰ πρὸς ἀναχώρησιν των.

— Διότι, προσέθηκε, θὰ ἀφίσωμεν πάντες τὸ μέγαρον τὴν νύκτα αὐτὴν.

Ἐνῷ οἱ θεράποντες ἠσχολοῦντο ἐτοιμάζοντες τὰς ἀποσκευὰς αὐτῶν, ὁ κόμης Δελασέρ δὲν ἔμεινε ἀδρανής. Διέταξε καὶ ἐκόμισαν εἰς τὸ δωμάτιον δύο μεγάλα κιβώτια, ὅπερ ἐπλήρωσεν ὁ ἴδιος πάντων τῶν ἀντικειμένων, ὅσα ἤθελε ν' ἀποκομίσῃ. Δὲν εἶνε ἀνάγκη νὰ εἴπωμεν ὅτι μεταξὺ τῶν ἀντικειμένων τούτων κατελέγοντο τὰ κοσμήματα τῆς κομήσσης. Συνέλεξε προσέτι μετὰ ἰδιαζούσης προσοχῆς πάντα τὰ πρὸς χρῆσιν τοῦ τέκνου του ἐνδύματα καὶ ἀσπρόρρουχα.

Ἐπειδὴ ἀπεφάσισεν ἤδη τὴν ἐκποίησιν τοῦ μεγάρου, ὡς καὶ πάντων τῶν ἐν αὐτῷ, δὲν ἐπέθυμει ν' ἀφήσῃ νὰ περιέλθωσιν εἰς χεῖρας ξένων τὰ ἱμάτια τοῦ προσφιλοῦς αὐτῷ τέκνου.

Τῇ ἐβδόμῃ ὥρᾳ παρέθηκαν αὐτῷ τὸ γεῦμα. Καὶ ἔφαγε περισσότερον ἢ προηγουμένως. Ἐπειδὴ ἦτο ἐξησθενημένος καὶ ἡσθάνετο ἀνάγκην ἀνακτήσεως τῶν ἐξαντληθεισῶν αὐτοῦ δυνάμεων, ἔφαγεν ἐξ ὅλων τῶν φαγητῶν, ἅτινα τῷ παρετέθησαν, καὶ ἔπιε φιαλὴν οἶνου. Ἦναψε μηχανικῶς σιγάρον, ἀλλὰ σχεδὸν ἀμέσως τὸ ἀφῆκε καὶ ἐσβέσθη.

Τέλος ἐσήμανεν ἡ δεκάτῃ. Ὁ κόμης προσεκάλεσε τὸν φροντιστὴν καὶ παρεκάλεσεν αὐτὸν νὰ ζητήσῃ τὰς ἀπαιτούμενας ἀμαζὰς ἐκ τοῦ ἐγγυτέρου σταθμοῦ τῆς ἐταιρίας τῶν μικρῶν ὀχημάτων. Μετὰ ἡμίσειαν ὥραν ἤρξατο ἡ ἀναχώρησις.

Ὁ ἀμαζηνάτης καὶ εἰς τῶν θεαπόντων ἀπῆλθον ὁμοῦ πρῶτοι ἀκολούθως ἔπραξαν τὸ αὐτὸ ὁ μάγειρος καὶ ὁ θαλαμηπόλος. Μετὰ

μικρόν ἀπῆλθεν ἡ τροφὸς μόνη καὶ μετὰ τέταρτον ὁ φροντιστὴς καὶ ὁ θαλαμηπόλος. Ὁ θυρωρὸς καὶ ἡ σύζυγός του ἀνεχώρησαν τελευταῖοι.

Τῇ διαταγῇ τοῦ κόμητος ὁ θυρωρὸς συνέτριψε τὸν κωδωνίσκον τῆς αὐλείου θύρας.

Μείνας μόνος ὁ κύριος Δελασέρ, περιεπάτησεν ἐπὶ εἴκοσι λεπτά ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ μεγάρου, οὕτως πᾶσαι αἱ θύραι καὶ τὰ παρὰ θύρα ὅλα ἦσαν κλειστά. Ἀμαξα, ἐφ' ἧς ἐφορτώθησαν τὰ δύο κιβώτιά του, ἀνέμενεν αὐτὸν ἐν τῇ ὁδῷ. Εἶχεν ᾗδ' ἐπαρῆναι τὸ μεσονύκτιον, ὅτε ἀπεφάσισε τέλος νὰ διαβῇ τὸν οὐδὸν τῆς θύρας, ἣν ἐκλείσει στρέψας τὸ κλειδίον δις.

— Ποῦ πηγαίνομεν; ἠρώτησεν αὐτὸν ὁ ἀμαξηλάτης.

— Εἰς τὴν ὁδὸν Λυῶνος, ἀπεκρίθη σκεφθεὶς ἐπὶ μικρόν.

— Ἀτυχία, μεγάλος ὁ δρόμος. ὑπέλαβεν ὁ ἀμαξηλάτης μετὰ τινος ὀριμύτητος.

— Τί σέ βλάπτει, ἀπήντησεν ὁ κόμης, ἀφοῦ πληρωθῆς;

— Ἀλλάσσει τότε τὸ πρᾶγμα, κύριε, ἀπεκρίθη ὁ ἡνίοχος πρὸς αὐτὸν. Ἀλλὰ δὲν μοῦ εἶπατε τὸν ἀριθμόν.

— Ὑπάρχουσι πολλὰ ξενοδοχεῖα εἰς τὴν ὁδὸν Λυῶνος, σταθῆτε εἰς ὅποιονδήποτε θέλετε.

Καὶ ταῦτα εἰπὼν ὁ κόμης Δελασέρ ἐπέβη τῆς ἀμαξῆς, ἥτις ἐξεκίνησε πάραυτα.

Ε'

*Ερως.

Ὁ κόμης Παῦλος Δελασέρ ἦγε τὸ τεσσαρακοστὸν ἔκτον ἔτος τῆς ἡλικίας του. Κατήγετο ἐκ τῆς ἁγίας Λιμόγης καὶ ἦν ὁ τελευταῖος ἀπόγονος τῆς ἀρχαίας καὶ περιφανοῦς οἰκογενείας τῶν Δελασέρ, ἥτις ἐν τῇ πατρὶδι καὶ τῷ δικαστικῷ κλάδῳ τοσούτον ἐξηγηρέτησε τὴν Γαλλίαν.

Οἱ γονεῖς τοῦ Παύλου Δελασέρ ἠγάπων αὐτὸν εἰς ἄκρον ὡς μονογενῆ υἱόν· ἡ δὲ μήτηρ του τὸν ἐλάτρευε. Γυνὴ μεγάλου, λεπτοτάτη καὶ ἐνάρετος, προσεπάθησε, βοηθοῦσα τὴν διανοητικὴν τοῦ υἱοῦ της ἀνάπτυξιν, νὰ γεννηθῶσιν ἐν τῇ καρδίᾳ του πάντα τ' ἀγαθὰ αἰσθήματα, καὶ ἠτύχησε νὰ ἴδῃ ὅτι ὁ προσφιλεστὴς αὐτῇ Παῦλος ἀπέβαινε μιὰ τῶν ἡμερῶν ἀντάξιός αὐτῆς.

Μετ' ἐξαίρετους σπουδὰς ἐν τῷ λυκείῳ τῆς Λιμόγης, εἰσῆλθεν ὁ Παῦλος εἰς τὴν πολυτεχνικὴν σχολὴν τῶν Παρισίων. Τότε ὁ κύριος καὶ ἡ κυρία Δελασέρ μετέβησαν καὶ ἐγκατέστησαν ἐν Παρισίοις, ἵνα μὴ μένωσι μακρὰν τοῦ υἱοῦ αὐτῶν.

Ὁ Παῦλος Δελασέρ ἠγάπα περιπατῶς τὰ γράμματα, ἀπληστος δὲ ὢν πρὸς μάθησιν, ἐπεθύμει νὰ ἡδύνατο νὰ μάθῃ τὰ πάντα, ἵνα τὰ πάντα γινώσκῃ. Τῆς πολυτεχνικῆς σχολῆς ἀπεφοίτησεν ἐν τοῖς πρώτοις. Ἐπείστη ἡ ὥρα τῆς ἐκλογῆς ἐπαγγέλματος. Καὶ ἡδύνατο μὲν εὐχερῶς νὰ γείνη μηχανικός, προετίμησεν ὅμως νὰ διατηρήσῃ τὴν ἐλευθερίαν του, ἵνα δύναται νὰ ἐπιδοθῇ καθ' ὅλοκληρίαν εἰς τὰς προσφιλεῖς αὐτῷ σπουδὰς.

Ἐπὶ πολλὰ ἔτι ἐξηκολούθησεν ἐνδελεχῶς καὶ μαθήματα συνάμα νομικῆς, ἱατρικῆς καὶ φαρμακευτικῆς· ἐπειδὴ ὅμως οὔτε τὸν ἱατρὸν, οὔτε τὸν δικηγόρον ἐσκόπει νὰ μετέλθῃ, δὲν ἐπεζήτησε τὸν τίτλον δόκτορος.

Ἦτο εἰκοσιεξαετής ὅτε ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἀπέθανε σχεδὸν ἐξαίφνης. Μετὰ παρέλευσιν τεσσάρων ἐτῶν νέα καὶ μεγάλη τῷ ἐπῆλθε συμφορὰ· εἶχεν ἀποδώσει καὶ ἡ μήτηρ του καὶ ἀμέσως εὐρέθη ἐν παντελεῖ ἀπομονώσει, διότι ὡς ἐκ τῆς μεγάλης αὐτοῦ πρὸς τὴν σπουδὴν κλίσεως, εὐρίσκειτο ἀείποτε μεμαρυσμένος τοῦ κόσμου καὶ ὀλιγίστους εἶχε φίλους.

Διετήρησε τὴν οἰκίαν ἣν εἶχεν ἐνοικιάσει ἄλλοτε ὁ πατὴρ αὐτοῦ κατὰ τὴν ὁδὸν Δράκοντος, μολοντί δὲ εἶχε τότε περισυῖαν τριῶν σχεδὸν ἑκατομμυρίων φράγκων, εἶχε μολαταῦτα μετ' ἀξιοθαυμάστου μετρίότητος. Ἐπεδόθη ἐπομένως εἰς τὰς σπουδὰς του. Ὁλοκλήρους ἡμέρας καὶ νύκτας διήρχετο ἐν μέσῳ τῶν βιβλίων του, μόλις δ' ἐλάμβανε καιρὸν νὰ φάγῃ καὶ νὰ κοιμηθῇ. Ὁ τοιοῦτος βίος ὡμοίαζε σχεδὸν μὲ παράφροσύνην, εὐτυχῶς ὅμως εἶχεν ἰσχυρὰν κράσιν, καὶ χάρις εἰς τὴν εὐρωστίαν του ἡδύνατο νὰ ὑποστῇ ὑπερβολικὴν ἐργασίαν, χωρὶς νὰ βλάψῃ τὴν ὑγείαν του. Προτιμῶν καὶ αὐτῆς τῆς ζωῆς του τὴν ἐργασίαν, μονήρη καὶ ἡσυχον διάγων βίον, σπανίως ἐξήρχετο τῆς οἰκίας, καὶ ὅσας ἐπραττε τοῦτο, ἐξήρχετο πεζῇ. Δὲν εἶχεν ἀμαξάν, διότι, ἔλεγεν, ἀπεστρέφετο πᾶν τὸ δυνάμενον νὰ παράσχῃ αὐτῷ φροντίδας ἀσχετοὺς πρὸς τὰς ἐπιστημονικὰς αὐτοῦ ἐργασίας.

Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἐποίει ἐπισκέψεις τινὰς, οὐδέποτε ὅμως αὐτὸς ἐδέχετο ἐπισκέψεις. Ἀλλως δὲ δὲν ἐπεζητεῖ τὸ παράπαν τὴν φιλίαν τῶν ἀνθρώπων, καὶ πολὺ ὀλιγώτερον τὸν ἔρωτα γυναικός. Ἐγκεκλεισμένος εἰς τὴν οἰκίαν του, δούλος τῶν βιβλίων αὐτοῦ καὶ βεθυθισμένος εἰς τὴν ἐργασίαν, ἥτις ἀπετέλει τὸ μόνον αὐτοῦ πάθος, εἶχε καταστῇ, χωρὶς νὰ τὸ ἐννοήσῃ, μισάνθρωπος.

Φυσικῶς οὐδέποτε ἀπῆντα τις αὐτὸν εἰς ἐορτὴν, μολοντί πολλὰς πολλὰς ἐλάμβανε προσκλήσεις. Καὶ ναὶ μὲν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ θὰ ἠνοίγοντο πᾶσαι αἱ αἵθουσαι τοῦ προαστείου τοῦ Ἀγίου Γερμανοῦ, ἥρκει νὰ θελήσῃ τοῦτο, ἀλλ' ἐπειδὴ ἐγίνωσκον τὴν ἀγρίαν αὐτοῦ φύσιν καὶ τὰς οἰκιακὰς αὐτοῦ κλίσεις, ἀντὶ νὰ τὸν ἐξαναγκάσωσιν ὅπως τὸν προσελκύσωσιν, ἄφινον αὐτὸν ἐν τῇ ἀπομονώσει του. Ἀλλως δὲ ἐσυνεχόρουν αὐτῷ ὅτι εἰς πάντα ἄλλον θὰ ἐθεωρεῖτο ἑλλειψὶς εὐπρεπειᾶς.

Τοιοῦτον διήγαγεν ὁ κόμης Παῦλος Δελασέρ βίον μέχρι τοῦ τεσσαρακοστοῦ τρίτου ἔτους τῆς ἡλικίας αὐτοῦ, χωρὶς κατ' οὐδὲν νὰ μεταβάλλῃ αὐτόν. Κατέστη αὐτόχρομα σοφός· εἶχε πάντα, ἢ σχεδὸν πάντα, σπουδάζει. Ἦτο ἱστορικός, γεωγράφος, ἀστρονόμος, νομομαθής, ὀλίγον ἱατρός, φυσιολόγος, κλπ. Οὐδαμῶς ὑπερηφανεύετο διὰ τὴν ἐπὶ τῶν ἄλλων ὑπεροχὴν του· ἡ μετριοφροσύνη, τοσοῦτον σπάνιον χρῆμα παρὰ τοῖς πλείστοις τῶν ἀνθρώπων, ἀπετέλει μίαν τῶν ἀρετῶν αὐτοῦ.

Ἐντὸς τῶν δέκα τελευταίων ἐτῶν εἶχε γράψῃ δωδεκάδα σπουδαίων συγγραμμάτων, ἅτινα, ἐὰν ἐδημοσίευσεν, ἤρκει νὰ τῷ παράσχῃ τὸ δικαίωμα νὰ παρακαθῇ μετὰ τῶν ἐταίρων τῆς Ἀκαδημίας, ἀλλ' ἐσπούδαζε τὰς ἐπιστήμας δι' αὐτὰς καὶ πρὸς ἰδίαν αὐτοῦ εὐχαρίστησιν, οὐδέποτε δὲ διενόηθη ὅτι ἡδύνατο νὰ ἐπωφεληθῇ τι ἐκ τῶν πολυμύθων αὐτοῦ μελετῶν. Ὁ κόμης Δελασέρ ἦτο ἐπιστήμων ἐκ κλίσεως, καθόσον μόνον φιλοδοξίαν εἶχε νὰ μάθῃ πολλά.

Τὸν ἀπρίλιον, ὅτε ἐπανέρχεται ὁ ἥλιος ἐκ τῆς ἐξορίας καὶ ἡ ζωηρότης ἀπλουταί ἐπὶ τῶν φωλεῶν τῶν πτηνῶν, ὡς ποιητικῶς λέγει ὁ Φραγκίσκος Κοππέ, καὶ ὅτε τὸ πρόσκεινεν τοῦ Ἀγίου Γερμανοῦ καὶ τὰλλα πλοῦσια πρόσκειναι ἀποβαίνουσι σχεδὸν ἔρημα, τῶν μὲν ἀναχωρούντων εἰς τὰ ἐξοχικὰ μέγαρά των, τῶν δὲ ἀπερχομένων εἰς ἱματικά λουτρά ἢ εἰς παραλίους πόλεις, καὶ ὁ κόμης Δελασέρ ἀνεχώρησεν ἐκ Παρισίων, ἵνα διέλθῃ τὸ ἔαρ ἐν μικρᾷ οἰκίᾳ περιβαλλομένῃ ὑπὸ κήπου, ἣν εἶχεν ἐνοικιάσει ἐν Ἀγίῳ Γερμανῷ ἐγγὺς τοῦ δάσους.

Ἐκεῖ μοτήνευκε μέρος τῆς βιβλιοθήκης αὐτοῦ μελετῶν καὶ συγγραμμάτων ὡς ἐν Παρισίοις. Ἐν τῇ ἐσχῇ ὅμως ἦν ἥττον οἰκιακός ἢ ἐν τῇ πόλει· συχνότατα ἐξήρχετο τοῦ σπουδαστηρίου αὐτοῦ καὶ ἐποίει μακροὺς περιπάτους ὑπὸ τὰς σκιερὰς δένδροφυτεῖας καὶ σπουδαίας ἐν μέσῳ τοῦ δάσους ἐκδρομὰς. Ἐχρησιμοποιοῖ τὰς περιπάτους αὐτοῦ, εὐρίσκων ἐργασίαν καὶ ἐν τῇ διασκεδάσει του· διότι τὸ βοτανολογεῖν ἐθεώρει ψυχαγωγίαν. Τὸ μέγιστον ὀφελὸς τῆς οἰκίας αὐτοῦ μετεβλήθη εἰς βοτανολόγιον. ὅπερ ἦτο πλήρης δερματῶν μεμαρυσμένων χόρτων καὶ κινθῶν.

Ἀλλὰ μιὰ τῶν ἡμερῶν, ἐνῷ ἐπανάρχετο ὁ κόμης Δελασέρ, πλούσιον φέρων δέμα βοτανῶν εὐρέθη αἰφνης ἐναντι νέου καὶ ὠραίας κόρης, οἵτινες ἀνεπαύοντο καθήμενοι πλησίον ἀλλήλων ὑπὸ παναρχαίαν ὀρῶν.

Ὁ νέος ἦγε πιθανῶς τὸ εἰκοστὸν τέταρτον ἢ εἰκοστὸν πέμπτον ἔτος τῆς ἡλικίας, ἡ δὲ κόρη μόλις τὸ δέκατον ὄγδοον.

Ὁ κόμης Δελασέρ ἠσθάνθη παράδοξον καὶ ἀπροσδιόριστον συγκίνησιν. Καταπλαγεὶς καὶ ταραχθεὶς ἐσταμάτησεν αἰφνης καὶ προσέβλεψε μετ' ἐνδιαφέροντος μεμιγμένου μετὰ θαυμασμοῦ τὴν θελκτικὴν εἰκόνα. Εὐνόητον ἀπέβαινεν ὅτι ἐνετρυφῶν ἐν τῇ εὐδαιμονίᾳ των οἱ νέοι ἐκείνοι ἐρασταί, δύο στωμύλα πτηνα, φυγόντα ἐκ Παρισίων, τοῦ μεγάλου κλωβίου, καὶ ἐλθόντα εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο, ὅπως ἐπαναλάβωσιν ἐν ἀνέσει τὴν αἰώνιον ἐπιδόξον τῶν πρώτων αὐτῶν ἐρώτων.

Ὁ βραχίων τοῦ νέου περιέβαλλε τὸ ἀνάστημα τῆς κόρης, ἣν ἐβλῆθεν εἰς τὰς ἀγκάλας, ἐνῷ αὕτη, κατασκευάζουσα στέμμα ἐκ κυανῶν, ἐστηρίζε τὴν ἐρασμὴν αὐτῆς κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ ὤμου τοῦ νέου.

Αἱ παρειαὶ τῆς νεανίδος ἦσαν θαλεραὶ καὶ ἐρυθραὶ ὡς ὄριμον κεράσιον, τὸ πρόσωπον ἱλαρόν, μειδιῶντα τὰ χεῖλη καὶ ἐπὶ τοῦ μετώπου ἐφαίνετο τι τὸ ἀκτινοβόλον· τὸ βλέμμα τῆς ἐξέφραζεν ἀπεριόριστον γλυκύτητα καὶ ἔρωτα. Ὁ νέος τεθαμβωμένος καὶ ὑπερχαίρων ἐκάλυπτεν αὐτὴν διὰ τοῦ φλογεροῦ ἐξ ἔρωτος βλέμματός του, προσφέρων αὐτῇ

συνάμα ἐν πρὸς ἐν τὰ ἄνθη ἅτινα συνέλεγε.

Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν δὲν ὠμίλουν, ἀλλ' ἡ σιωπὴ παρὰ τοῖς ἐρασταῖς ἔχει τὴν εὐγλωττίαν τῆς ἄλλως δὲ τίνος ἡδύνατο ν' ἀπαγγείλωσι λόγους, οἵτινες νὰ ἐκφράζωσι καλλίτερον ὅ,τι τὰ βλέμματα καὶ τὰ μειδιάματα αὐτῶν ἐξέφραζον; Εἰς ἐν βλέμμα, εἰς ἐν μειδίημα, ὑπάρχει πολλάκις ὁλόκληρον ποίημα.

Τοιαῦτα διελογίζετο ὁ κόμης Δελασέρ, λέγων καθ' ἑαυτόν :

— Δὲν ἔχουσιν ἀνάγκην νὰ ὁμιλῶσιν ὅπως συνεννοηθῶσι.

Καὶ βλέπων τὰ ἀκτινοβολοῦντα τῶν δύο τούτων ἐραστῶν μέτωπα, ἐνόμιζεν ὅτι θὰ ἔμενον πάντοτε νέοι καὶ ὠραῖοι. Καὶ ἀπεμακρύνθη ἡρέμα, χαμαὶ νεύων τὴν κεφαλὴν καὶ ρεμβάζων. Ἦτο λίαν τεταραγμένος, πολλοὶ δὲ διαλογισμοὶ ἐθασάνιζον αὐτόν. Τὰ πτηνά, τὰ ὅποια ἦδον ὑπὸ τὰ δένδρα καὶ ὁ μυστηριώδης ἐν τῷ ἀέρι ψιθυρισμός, ἐπροξένουν αὐτῷ ῥῆγος.

— Ναί, ἐψιθύρισεν, εἶδον εἰκόνα αὐτοῦ χρημα καὶ εὐδαιμονίας.

Ἦσθάνετο κυκλοφοροῦν εἰς τὰς φλέβας αὐτοῦ τὸ αἷμα ταχύτερον καὶ θερμότερον, ἐξεπλήσσετο διὰ τοὺς ταχεῖς τῆς καρδίας του παλμούς, ἦτο συγκινημένος, λίαν συντεταραγμένος μάλιστα καὶ ἡσθάνετο ποῖαν τινα ἀνησυχίαν. Διὰ τί;

Ὁ κόμης Δελασέρ δὲν συνησθάνετο ἐπακριβῶς τὰς ἐντυπώσεις του, δὲν ἔμελλεν ὁμῶς ἀργὰ νὰ ἐννοήσῃ ὅτι ὑφίστατο τὴν ἀνάγκην, ἣν πάντες αἰσθάνονται, τοῦ ν' ἀγαπήσῃ καὶ ν' ἀγαπηθῇ. Μόλις δ' ἐπέστρεψεν εἰς τὴν οἰκίαν του, μετεβλήθη ὅλως. Εὐθὺς ὡς διέβη τὸν οὐδὸν τῆς θύρας του, ἀνεγνώρισεν ὅτι ἡ κατοικία του ἦτο πράγματι ἔρημος. Τὰ ὀμαῖα δὲν εἶχον ἀέρα, καὶ εὐθὺς ἐννοεῖ τις ὅτι ὁ κατοικῶν ἔμενεν ἐγκλεισμένος εἰς αὐτά· τὸ πρῶτον δὲ ἦδη ἐνόησεν ὅτι πολὺ μεγάλη ἦν ἡ περὶ αὐτὸν σιωπὴ. Ἦσθάνετο ἑαυτὸν περιβαλλόμενον ὑπὸ βαρείας ἀτμοσφαιρας, ἥτις ἐφαίνετο βαρύνουσα ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτοῦ, καὶ τι ψυχρὸν προσέβαλλεν αὐτόν.

Θέλων νὰ περισπᾷ τοὺς διαλογισμούς του καὶ ν' ἀποδιώξῃ τὰς ἀναμνήσεις του, κατέφυγεν εἰς τὸ ἀναγνωστήριόν του, ἐν μέσῳ τῶν βιβλίων του. Ἐλαβεν ἐξ αὐτῶν τυχαίως ἐν καὶ τὸ ἥνοιξεν, ἀναγνώσας ὁμῶς ἀφηρημένως γραμμάς τινας, τὸ ἔκλεισε μετὰ κινήσεως ἀνυπομονησίας. Ἐλαβε δεύτερον, τὸ ὅποιον ὁμῶς εἶχεν ἐκλείξει τὴν φερόν ταύτην, ἦτο τὸ «Φιλοσοφικὸν Λεξικόν». Ἐζήτησε τὴν λέξιν «Ἔρως καὶ ἀνέγνω».

«Υπάρχουσι τόσα εἶδη ἔρως, ὥστε ἄγνωστον πρὸς τινὰ ν' ἀποταθῇ τις πρὸς ὁρισμὸν αὐτοῦ. Ὁνομάζουσιν ἐλευθέρως ἔρωτα περὶέσσαν ἔρωτοληψίαν, δεσμὸν ἀνευ ἀφοσιώσεως, αἰσθημα ἀνευ ὑπολήψεως, τὰς θαυπέας τῶν καλλωπιστῶν, ψυχρὰν συνήθειαν, ρωμαντικὴν φαντασίαν, κλίσιν, ἣν ταχέως ἐπακολουθεῖ κόρος· δίδεται τέλος τὸ ὄνομα τοῦτο εἰς μυρίας χιμαίρας».

— Προτιμῶ τὸν ὁρισμὸν τοῦ ἔρωτος, ὁστις ἐδόθη εἰς τὴν ἄκραν τοῦ δάσους ὑπὸ τὴν γηραιάν δρύν, ἐσκέφθη ὁ κόμης.

Εἶτα ἐξηκολούθησε τὴν ἀνάγνωσιν :

«Ἐὰν θελήσωσι τινες τῶν φιλοσόφων νὰ ἐξετάσωσι κατ' οὐσίαν τὸ ἥμισυ φιλοσοφικὸν τοῦτο θέμα, ἄς σκεφθῶσι τὸ συμπόσιον τοῦ Πλάτωνος, ἐνῷ ὁ Σωκράτης διαλέγεται τῷ Ἀλκιβιάδῃ καὶ τῷ Ἀγάθωνι περὶ τῆς μεταφυσικῆς τοῦ ἔρωτος».

— Ὡ! ὦ! Βολταῖρε! ὑπέλαβεν ὁ κ. Δελασέρ ὁκνῶν τὰ χεῖλη.

Ἀνέγνω καὶ παλιν :

«Ὁ Λουκρήτιος λέγει πλείονα ὡς φυσιολόγος. Ὁ Βιργίλιος παρακολουθεῖ τὸν Λουκρήτιον. «Ἔρως αὐτὸς τοῖς πᾶσι». Εἶναι ὁ ἰστὸς τῆς φύσεως, ἐφ' οὗ ἡ φαντασία ὑφαίνει. Θέλεις νὰ σχηματίσῃς ἰδέαν περὶ ἔρωτος; Ἴδὲ τοὺς στρουθοὺς τοῦ κήπου σου, ἰδὲ τὰς περιστεράς, ἰδέ...»

Ὁ κόμης διεκόπη αἰφνης, ἔμελλε δὲ νὰ κλείσῃ τὸ βιβλίον ὅτε τὰ βλέμματα αὐτοῦ ἔπεσαν ἐπὶ τῶν ἐξῆς λέξεων :

«Ὁ ἔρως ἐν χώρᾳ ἀθέων λατρεύεται ὡς θεότης».

— Προτιμῶ αὐτό! ἐψιθύρισε.

Διατελέσας δ' ἐπὶ στιγμήν σιωπηλὸς ἐπανέλαβε :

— Μὰ τὴν ἀλήθειαν, δὲν ἔχω τίποτε νὰ ζητήσω εἰς τὰ βιβλία μου, τὰ ὅποια οὐδέποτε θὰ μοι εἴπωσι περὶ ἔρωτος ὅ,τι εἰς τὸ δάσος ἐραστὰί μ' ἔμαθον πρὸ ὀλίγου.

Καὶ στηρίζας τοὺς ἀγκῶνας ἐπὶ τοῦ βραχίονος, κρύψας δὲ τὴν κεφαλὴν ἐντὸς τῶν χειρῶν ἐβυθίσθη εἰς σκέψεις.

Τῇ ἐσπέρᾳ κατακλινόμενος ἔλεγε :

— Εἰμαι τρελλός... Ἀφοῦ κοιμηθῶ καλά, δὲν θὰ ἔχω πλέον αὐριοὺς τὰς ἀλλοκότους αὐτὰς ἰδέας, αἱ ὅποιαί μὲ βασανίζουν.

Ἠπατάτο βεβαιότατα. Ἐν πρώτοις τῷ ἀπέβη ἀδύνατον νὰ κοιμηθῇ, ὅτε δὲ ἡγέρθη, μὲ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου, ἦτο ἔτι μᾶλλον τεταραγμένος. Ἐλπίζων ὅτι θὰ ὠφέλει αὐτόν ὁ καθαρὸς ἀήρ καὶ ὅτι θὰ τὸν καθησύχαζεν, ἐζήλθε. Τὰ βήματά του ὠδήγησαν αὐτόν εὐθὺς πρὸς τὴν δρύν τῶν ἔρωτολήπτων· τὸ ὠραῖον ὁμῶς ζεῦγος δὲν ἦτο πλέον ἐκεῖ, ἀλλ' ἡ θελκτικὴ εἰκὼν τῆς προτεραιᾶς ἀπέμεινεν ἐν τῇ μνήμῃ του καὶ ἐνόμιζεν ὅτι εἶχεν αὐτὴν εἰσέτι πρὸ ὀφθαλμῶν.

— Πόσον ἦσαν ὠραῖοι! ἀνέκραξε· πῶς παρετηροῦντο!... Τὸ μέλλον αὐτῶν περιελαμβάνετο εἰς ἐν μειδίημα. Εἶχον ἐπὶ τοῦ μετώπου φωτοβόλον στέφανον... τὸν ἔρωτα! Ἴδου ὁ ἔρως!

Εἶτα εἰσῆλθεν εἰς δεινροστοιχίαν :

— Ναί, ναί, ἐπανέλαβε μετὰ σθένους, ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου συνίσταται εἰς τὸ ν' ἀγαπᾷ καὶ ν' ἀνταγαπάται. Καὶ τὸ ἐννοῶ σήμερον μόλις... Καὶ ὁμῶς ἐνόμιζον ὅτι ἐγνωρίζον τὸν ἑαυτόν μου. Ἀ! ἡ καρδιά τοῦ ἀνθρώπου περικλείει ὄντως ἀνεξιχνίαστα μυστήρια. Μεθ' ὅλας τὰς ἐπιστημονικὰς μου γνώσεις, ἡζέυρω πολὺ ὀλιγώτερα τῆς κάρης, ἥτις ἐπλεκε στέφανον ἀπὸ κυάνους. Τί εἰμαι; Τίποτε. Ἐζήτησα τὴν ἀπομόνωσιν. Ἐκλείσθη ἐν τὴν οἰκίαν μου, κρυφθεὶς ὡς ἄρκτος εἰς τὴν φωλεάν της. Προεκάλεσα τὴν ἀδιαφορίαν καὶ ἐλθημονήθη παρ' ἐκείνων, οἵτινες ἡδύνατο νὰ μὲ ἀγαπήσωσιν. Ὡ! ἐγκατελείφθη, ἐλθημονήθη! Πόσον εἶναι λυπηρὸν! Ἐχω λοιπὸν τὸ δικαίωμα νὰ μεμ-

ψμοιρῶ! Ὁχι. Ἐὰν ἤθελον ἀγαπήσει, θ' ἀντηγαπώμην! Διὰ τί ἐθωράκισα τοιοῦτο-τρόπως τὴν καρδίαν μου; διὰ τί δὲν ἠθέλησα νὰ μάθω τί ἐστὶν ἔρως; Καὶ ἐνόμιζον ὅτι ἤμην εὐτυχής! Ὡ! ἀγνοῶ τί εἶναι εὐδαιμονία! Ναί, ἐξηκολούθησε μετὰ μεγάλης πικρίας, ἡπατήθη, ἐπλανήθη. Ἐὰν ὑπάρχῃ εἰσέτι καιρὸς, θ' ἀρχίσω νέαν ζωὴν!

ΣΤ'

Τὸ ἔσμα.

Νῦν ὅτε ὁ κόμης Δελασέρ ἔβλεπε τὴν ἀπομόνωσιν του καὶ ἐννοεῖ ὅτι ὁ ἀνθρώπος δὲν ἐγεννήθη ἵνα ζῇ μόνος, ἤθελε ν' ἀγαπήσῃ, ν' ἀποκτήσῃ σύντροφον οἰκογένειαν. Ἀλλ' ὁ ἐπιστήμων εὐρίσκετο ἀπέναντι δυσχερείας μείζονος ἐκείνης, ἣν ἀπήντησεν ὅτε κατεγίνετο εἰς τὴν ἀνακάλυψιν τῶν διαφόρων χαρμητῶν ἀνθους τινός· οὐδεμίαν ἐγνώριζε νέαν, προτιθεμένην νὰ συνάψῃ γάμον. Ἐν ταῖς αἰθούσαις τῶν μεγάλων οἰκιῶν, ἔνθα ἡζίσσετο νὰ παρουσιασθῇ, οὐδέποτε ἡσυχολήθη περὶ γυναικῶν, προτιμῶν πάντοτε δημηγύρεις ἀνδρῶν, σεβασμίων τινῶν μελῶν τῆς Ἀκαδημίας. Ὅθεν αἰετοῦ καὶ πανταχοῦ αἱ νεανίδες προτιμῶσι μίαν πόλκαν ἢ ἐν βάλκι καὶ τῆς ἐπιστημονικωτέρας συνδιαλέξεως.

Παρήλθον πολλαὶ ἡμέραι, καὶ ὁ κόμης Δελασέρ περίτρομος ἐνόησεν ὅτι ἔπασχε καὶ ὅτι ἡπειλεῖτο σπουδαίως ὑπὸ ὑπογυφίας. Δὲν εἶχε πλέον κλίσιν πρὸς τὴν ἐργασίαν, ἐγκατέλιπε τὰ βιβλία του, τοὺς ἄλλοτε παλαιούς του φίλους, καὶ διήρχετο ἡμέρας ὅλας περιφερόμενος περὶ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, ὡς τεθλιμμένη ψυχὴ. Ἡ κατάστασις ὅμως αὕτη δὲν ἦτο δυνατόν νὰ παραταθῇ πλέον καὶ ἀπῆται ἐξ ἁπαντος ἀντιδραστικόν τι. Αἰφνης ἀνεμνήσθη ὅτι ἡ μαρκησία Δεμομπεραὶ προσεκάλει αὐτὸν κατὰ πᾶν ἔτος, ὅπως μεταβῇ καὶ διέλθῃ ἐν τῷ ἐν Βρησίῳ μεγάρῳ αὐτῆς, κειμένῳ ἐν τῷ κέντρῳ τῆς Τουραίνης· ὅθεν ἀποφασίσας ἀμέσως νὰ πραγματοποιήσῃ τοῦτο, μετέβη τὴν αὐτὴν ἐσπέραν εἰς Παρίσιον, καὶ τῇ πρωΐᾳ τῆς ἐπιούσης ἐξεκίνησεν εἰς τὴν ἀνωτέρω ἐπαρχίαν, ἥτις λέγεται κήπος τῆς Γαλλίας.

Ἐλεγε καθ' ἑαυτόν :

— Ἡ μαρκησία εἶναι λίαν γνωστὴ ἦτο φίλη τῆς μητρὸς μου καὶ μεθ' ὅλην τὴν ἀγροικίαν μου διασώζει εἰσέτι φιλίαν πρὸς με. Θὰ τῇ εἴπω εὐλικρινῶς ἀπὸ τί πάσχω, καὶ ἐλπίζω ὅτι θὰ εὐαρεστηθῇ νὰ μὲ βοηθήσῃ διὰ νὰ θεραπευθῶ.

Ὁ κόμης Δελασέρ, ὡς γνωστὸν, ἦτο πάντοτε ταχὺς εἰς τὰς ἀποφάσεις του. Ἀφίκετο εἰς Βρήσιον περὶ τὴν τρίτην μετὰ μεσημβρίαν, κατ' ἐκείνην δὲ τὴν ἡμέραν ὑπεδέχοντο ἐν τῷ μεγάρῳ τῆς μαρκησίας Δεμομπεραί. Ὁ μεγάλωπρεπὴς τοῦ ἰουνίου ἡλῖος ἦτο περιλαμπής. Οἱ προσκεκλημένοι τῆς μαρκησίας ἦσαν συνηθροισμένοι ἐν ταῖς αἰθούσαις, μελετῶντες νὰ καταβῶσιν εἰς τοὺς κήπους καὶ περιπατήσωσιν ὑπὸ τὰς δεινροστοιχίας. Καὶ οἱ μὲν ἄνδρες ἐπαίζον καὶ διελέγοντο πρὸς ἀλλήλους, αἱ δὲ κυρίαι ἦδον συνωδούμεναι ὑπὸ τῆς μουσικῆς ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ τῶν κυριῶν.

Ὁ κ. Δελασέρ ἀπέβη τῆς ἀμάξης πρὸ τοῦ κιγκλιδωτοῦ περιφράγματος τοῦ μεγάρου, καὶ ἐνῶ ὑπηρετῆς τις ἐπορεύετο πρὸς αὐτὸν ἵνα λάβῃ τὸν μάρσιπόν του, ἕτερος μετέβη ν' ἀνακοινώσῃ τῇ κυρίᾳ του ὅτι ἐφθάσεν εἰς τὸ μέγαρον ξένος τις, προσκεκλημένος βεβαίως.

Ἡ κ. Δεμομπεραὶ κατέλειπεν ἀμέσως τὴν ὁμήγουριν καὶ ἐσπευσεν εἰς προϋπάντησιν τοῦ ἀγνώστου ὁδοιπόρου. Ἀναγνωρίσασα τὸν κ. Δελασέρ ἀφῆκε κραυγὴν εὐαρέστου ἐκπλήξεως, εἴτα τείνασα φιλιῶς τὴν χεῖρα :

— Σεῖς, σείς, εἰσθε ! ἀνέκραξε τῇ ἀληθείᾳ, ἀγαπητὲ κόμη, δὲν εἰμὶ πορῶ νὰ πιστεύσω τοὺς ὀφθαλμούς μου. Ποῖαν προσπάθειαν κατεβάλατε διὰ ν' ἀποχωρισθῆτε ἀπὸ τὰ παλαιὰ σας βιβλία, κύριε τῆς ἐπιστήμης ἱεροφάντα ! Τοῦτο εἶναι μεγάλη θυσία... μέινετε βέβαιος ὅτι θὰ σὰς ἀποδείξω τὴν εὐγνωμοσύνην μου διὰ τοῦτο. Εἴμαι βαθέως συγκεκινημένη, φίλε μου, διὰ τὸ μέγα τεκμήριον τῆς φιλίας, τὸ ὁποῖον μοὶ παρέχετε.

— Αὐριον, κυρία μαρκησία, ἀπεκρίθη ὁ κόμης ὑπομειδιῶν, θὰ σὰς εἶπω πῶς καὶ διατί ἀπεφάσισα ἐξαίφνης νὰ ἐξέλθω τοῦ ἀποχωρητηρίου μου.

— Πολὺ καλὰ : θὰ ἦναι πολὺ ἐνδιαφέρον, πιστεύω. Ἄλλ' ἐκ τῆς χαρᾶς, ἣν αἰσθάνομαι βλέπουσα ὑμᾶς, ἐλησμόνησα τὸ πρῶτον καθήκον μου ὡς οἰκοδεσποίνης. Θὰ ἔχετε ἀνάγκην νὰ πάρετε κάτι τι.

— Ὅχι, κυρία, προεγευμάτισα εἰς Τοῦρ.

— Ἀφοῦ εἶν' ἔτσι, δὲν ἔχετε παρὰ νὰ ἐτοιμασθῆτε. Πηγαίνετε λαιπὸν νὰ ἐνδυσθῆτε, ἀγαπητὲ μοι κόμη, καὶ μὴν ἀργήσετε πολὺ, διότι βιάζομαι νὰ σὰς παρουσιάσω εἰς τὴν συναναστροφὴν μου.

Καὶ στραφεῖσα ἡ μαρκησία πρὸς ὑπηρετην εἶπεν αὐτῇ :

— Ὁδήγησε τὸν κόμητα Δελασέρ εἰς τὸ δωμάτιον τῆς Ἀρτέμιδος.

Ἐνῶ ὁ κόμης ἤσχαλετο ν' ἀλλάξῃ ἐνδυμασίαν ἐν τῷ ὀρισθέντι δωματίῳ, ἡ μαρκησία ἀνήγγελλεν εἰς τοὺς προσκεκλημένους τῆς τὴν εἰς τὸ μέγαρον ἄφιξιν τοῦ κόμης Δελασέρ. Ὀλίγοι γνωρίζοντες τὸν ἐπιστήμονα δὲν ἀπέκρυψαν τὴν ἐκπληξίν των.

— Ἄλλ' ἐάν, ἐπανέλαβεν ἡ μαρκησία, ὁ κόμης Δελασέρ εἶναι ἐπιστήμων, ἦτοι ἀνθρώπος σεβαστός, δὲν θὰ μᾶς ἐμποδίσῃ ποσῶς νὰ διασκεδάσωμεν ἄλλως εἶναι ἐξαίρετος μουσικὸς καὶ ἀγαπᾷ πολὺ τὴν μουσικὴν. Ἐλα, δεσποινίς Ἑλένη, ἐξηκολούθησεν ἀποταθεῖσα πρὸς νεάνιδα, νομίζω ὅτι εἶναι σειρὰ σου νὰ τραγωδήσῃς κάτι τι.

— Δὲν θέλω νὰ μὲ παρακαλῶν, ἀπεκρίθη, ἡ νεᾶνις ἐγερθεῖσα. Εἰπέτε μοι τί ἐπιθυμεῖτε νὰ τραγοῦδῇσῃ ;

— Ναί, ὠραία μου, τραγοῦδῃς ἂν θέλῃς τὸ λυπητερό ἐκεῖνο τραγοῦδι, τὸ ὁποῖον ἐτραγοῦδῃς προχθές καὶ τὸ ὁποῖον πολὺ μοὶ ἤρεσε :

Ἀγάπα, μοὶ εἶπον τὰ κρίνα τῶν ἀγρῶν.

— Πολὺ καλὰ.

Ἡ νεᾶνις ἐκάθισε πρὸ τοῦ κλειδοκουμβάλου καὶ συνοδεύουσα μόνῃ τὸ ἄσμα τῆς ἐ-

ψαλλε μεθ' ἡδονικῆς φωνῆς καὶ μετ' ἐξαιρέτου χάριτος τὴν πρῶτην στροφὴν.

Ψῖθυρος ὑπὲρ τῆς ἀδοῦσης ἐπλήρωσεν ἀμέσως τὴν αἴθουσαν.

— Ὠραῖον, ὠραῖον ! ἔλεγον, καὶ ἐχειροκρότουν συνάμα.

Κατὰ τὴν δευτέραν στροφὴν, ἡ θύρα τῆς αἰθούσης ἤνοιξεν ἡρέμα καὶ ἐνεφανίσθη ὁ κόμης Δελασέρ, ὅστις ὅμως εἰς νεῦμα τῆς μαρκησίας ἔμεινεν ἀκίνητος καὶ προσήλωσε τὸ οὖς ἵν' ἀκούσῃ.

Ἡ νεᾶνις ἐτραγωδῆσε τὴν δευτέραν στροφὴν :

Τοὺς πόθους πάντας τῆς ψυχῆς δὲν ἐκπληροῖς, κάλλος, νεότης, καὶ τῶν θαυμαστῶν φωνῇ.

Ἡ αἴγλη κόρης ἐν νυκτερινοῖς χοροῖς,

ἡ ὑπερτάτη δὲν μοι εἶναι ἡδονή.

"Ἄλλο ζητῇ ἡ καρδία ἄκρον ἀγαθόν,

βάλομαιν θεῖον τῆς πασχούσης μου ψυχῆς.

Ἀγάπ' ἀγάπα, ἵνα ἦσαι εὐτυχής.

μοὶ εἶπον τ' ἄνθη καὶ τὰ κρίνα τῶν ἀγρῶν.

Νεαὶ χειροκροτήσεις ἠκούσθησαν ζωηρότεροι καὶ θυρυδωδέστεροι τῶν πρῶτων.

Ὁ κόμης ἴστατο καταμαγευμένος ὑπὸ τῆς μελωδικῆς καὶ ἐπαγωγῆς φωνῆς τῆς κόρης, καὶ ὅτε αὕτη ἐψαλλε μετ' ἀξιεράστου χάριτος τὸν στίχον :

Ἀγάπ' ἀγάπα, ἵνα ἦσαι εὐτυχής,

ἡσθάνθη τὴν καρδίαν του σκιρτήσασαν. Δὲν συνώψιζεν ἄρα γε ὁ στίχος ἐκεῖνος τοὺς διολογισμούς αὐτοῦ ; Ἐνόμισεν ὅτι οἱ λόγοι, οὓς ἤκουσεν, ἐγράφησαν χάριν αὐτοῦ καὶ ὅτι χάριν αὐτοῦ καὶ μόνου ἐτραγωδῆσε τὴν στροφὴν ταύτην ἡ νεᾶνις.

Ἐν τοσούτῳ ἡ μαρκησία ἡγέρθη : προὔχωρησε πρὸς τὸν κόμητα, ἔλαβεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς χειρὸς, καὶ σύρασα εἰς τὸ μέσον τῆς αἰθούσης.

— Κύριοι καὶ κυρίαι, εἶπεν, εὐτυχὴς λογιζομαι παρουσιάζουσα ὑμῖν τὸν κόμητα Δελασέρ, ἕνα τῶν ἀρίστων φίλων μου.

Πάντων τὰ βλέμματα ἐστράφησαν πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο. Τρεῖς δὲ ἡ τέσσαρες προσῆλθον καὶ ἐθλίψαν τὴν χεῖρα τοῦ κόμης, ὅστις, μετὰ μείζονος εὐχερείας ἢ ὅσην προσεδόκα τις παρ' αὐτοῦ, ἐχαίρετις τὰς κυρίας, ἀντιχαιρετίσασα αὐτὸν δι' ἐπαγωγῶν μειδιαμάτων.

— Ἀλλὰ δὲν εἶναι πλέον ὁ ἴδιος, ἔλεγε καθ' ἑαυτὴν ἡ μαρκησία μετεβλήθη.

Ὁ κόμης ἐπλησίασε τὴν αἰδὸν

— Δεσποινίς, τῇ εἶπε μὲ ὑποτρέμουσαν φωνήν, δὲν ἐπιθυμῶ νὰ διαταράξω τὴν διασκέδασίν σας, καὶ θὰ λυπηθῶ πολὺ ἐάν ἀποστερήσω τὰς κυρίας καὶ τοὺς κυρίους τῆς ἡδονῆς τοῦ νὰ σὰς ἀκούωσι. Σὰς παρακαλῶ, δεσποινίς, εὐαρεστήθητε νὰ ἐξακολουθήσητε.

— Ναί, ναί, ἀγαπητὴ μου Ἑλένη, εἶπεν ἡ μαρκησία, τὴν τρίτην στροφὴν.

Ὁ κόμης ὠπισθοχώρησεν ὀλίγον, ἀλλ' ἔστη οὕτως, ὥστε νὰ βλέπῃ τὸ πρόσωπον τῆς κόρης καὶ νὰ παρατηρῇ πάσας τὰς κινήσεις τῶν χαρακτηριστικῶν τῆς.

Ἡ νεᾶνις καταπόρφυρος ἐτραγωδῆσε τὴν τελευταίαν στροφὴν τοῦ ἔσματος.

Ἡ δεσποινίς Ἑλένη Νσαρμόν, ἦτο κόρη ἀπαρμιλλοῦ καλλονῆς. Τὸ ἀνάστημά της,

ἀνάλογον, ἦτο λεπτόν, ραδιόν, εἶχε δὲ ῥαῖον τράχηλον, θελκτικὸς ὤμος καὶ θαλάσιον λαιμόν. Οἱ ἡμίγυμοι βραχιόνες τῆς ἦσαν λευκοὶ ὡς ἀλάβαστρος, αἱ δὲ χεῖρες λεπτὰ καὶ κομψαὶ μετὰ λεπτοτάτων δακτύλων καὶ ἐρυθρῶν ὀνύχων.

Ἡ καστανόχρους αὐτῆς κόμη περιελιγμένη ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῆς κεφαλῆς ἐπέστεφεν ὠραῖον καὶ ἀγνότατον μέτωπόν της. Τὸ στόμα τῆς ἦτο μικῦλον, ἐρυθρὰ τὰ χεῖλη, ὀλίγη παχέα ἴσως, ἀλλ' αἰετοπερὶ μειδιώντα, καὶ οἱ ὀδόντες ὠραῖοτατοι. Αἱ παρειαὶ ἦσαν ποστρόγγυλοι, ὑπέρυθροι καὶ θαλεραί. Μετὰ διαφανῶν καὶ κινουμένων ρωθῶνων φεῶς αὐτῆς ἦτο πρότυπον τελειότητος : τὰ ὦτά της ἦσαν κομψὰ, διαφανῆ καὶ ὑπέρυθρα, ὡς τρυφεραὶ παρειαὶ της. Ἀλλὰ τὸ ἐλκυστικόν πρὸ πάντων ἐν αὐτῇ, τὸ ἐπαγωγόν, τὸ δεσμεῖον, τῆς μαγεῖον, ἦσαν ἡ ἀφελὴς ἐκφρασις, ἡ γλῶττις τοῦ ἀγγελικοῦ αὐτῆς προσώπου καὶ ἡ ἐπὶ πλέον τὸ ἀπροσδιόριστον, ἀλλὰ λατρεῖν τὸν αὐτῆς βλέμμα, ὅπερ ἐξέπεμπον οἱ πυλκνοβλέφαροι καὶ μεγάλοι αὐτῆς ὀφθαλμοὶ ἀδελφῶν.

Πάντα ταῦτα δὲν ἔμειναν ἀπαρατήρητα ὑπὸ τοῦ κόμης Δελασέρ. Ὅτε μετὰ μικροῦ ἐξῆλθον τῆς αἰθούσης, ὅπως περιπατήσωσιν ὀλίγον εἰς τοὺς κήπους, μετὰ ἐπιστῇ ἡμεῖς τοῦ γεύματος, ὁ κόμης προσήνεγκε τὸν βραχίονά του εἰς τὴν Ἑλένην.

— Δεσποινίς, τῇ εἶπεν, ἔχετε ἡδονικὴν φωνὴν καὶ τραγωδεῖτε θαυμασίως : εἶναι εὐτυχία νὰ σὰς ἀκούη τις.

— Γνωρίζω ὅτι εἰσθε κάλλιστος μουσικός, κύριε ἀπεκρίθη, καὶ κολακεύομαι διὰ τὴν κρίσιν σας : ἀλλὰ βεβαίως, κύριε κόμη, μεγαλοποιεῖτε τὴν μικράν μου ἀξίαν.

— Δεσποινίς, ἀνταπήντησεν ὁ κόμης μετὰ ζέσεως ἔχετε σπανίαν ἀρετὴν, διὰ τὸ ὁποῖόν σας ὑπερεπαινῶ, τὴν μετριοφροσύνην.

Τὸ πρῶτον ἦδη ἐπὶ ζωῆς του ὁ κόμης Δελασέρ ἐδείχθη λίαν περιποιητικὸς καὶ ῥάσμιος πρὸς τὰς γυναῖκας. Κατὰ τὸ γένος ἦτο φαιδρότατος, ἡ δὲ μαρκησία, ἐπιθυμοῦσα νὰ καταστήσῃ αὐτὸν γνωστὸν ἐπὶ τὴν ὁμήγουριν, ἐφαντάσθη νὰ τὸν κάμῃ νὰ ὁμιλήσῃ. Διὰ τῆς πολυμαθείας, τῆς περὶ ὁμιλεῖν εὐχερείας καὶ τοῦ πνεύματός του ἐδέσμευσε τὴν προσοχὴν καὶ ἐκίνησε τὸ ἐνδαιφρόν πάντων.

[Ἔπεται συνέχεια].

Π.

Ο ΥΠΟΛΟΧΑΓΟΣ ΒΟΝΕ

Μυθιστορία ΕΚΤΩΡΟΣ ΜΑΛΛΟΥ

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ

[Συνέχεια]

— Πρέπει νὰ τὰ μάθω.
— Οὐδέποτε θὰ δυνήθω.
— Ἀλλὰ προσπάθησε, ἀδελφὴ μου.
— Ναί... εἰζέωρ ὅτι πρέπει νὰ σοὶ τῇ εἶπω ὅλα. Πολλάκις ἠθέλησα νὰ σοὶ ἐξομολογηθῶ καὶ δὲν ἔλαβον τὸ θάρρος. Ἐρχομην πρὸς σὲ μὲ τὴν ἀπόφασιν νὰ σοὶ ἐκμύ-